

Oud-katholieke bisschop stuurt bemoedigingsbrief naar parochianen

Actie tegen mensenhandel maakt illegalen bang

Politieteams van Europese landen werkten de afgelopen weken samen in een gerichte actie tegen illegale migratiestromen. De actie zorgt voor onrust onder zijn parochianen, constateert Dick Schoon, oud-katholieke bisschop van Haarlem.

Niet iedereen zal er wat van hebben gemerkt, maar de afgelopen twee weken was er een politie-actie, gericht op het in kaart brengen van illegale migratie en het opsporen van mensenhandel. De actie droeg de naam 'Mos Maiorum' wat 'de zede van de voorvaderen' betekent. Het verband van die naam met immigratie is niet helemaal duidelijk.

Europese landen werkten samen tijdens de actie, die liep van 13 tot 26 oktober, door op stations, in treinen en op de snelweg extra te controleren.

Mensenhandel bestrijden is een goede zaak, zou je zeggen. Maar de koepelorganisatie van migrantenkerken SKIN zond vorige week een bezorgde brief rond van Dick Schoon, de oud-katholieke bisschop van Haarlem.

De brief van Schoon was op één van zijn eigen parochies gericht, vertelt hij. "Als bisschop houd ik zicht op een Filippijnse parochie die in Nederland erkend wordt door de Oud-Katholieke Kerk. Zij kerken één keer in de maand in ons kerkgebouw hier in Amsterdam. Ik hoorde dat deze politieactie van twee weken, voor angst en paniek zorgde onder de kerkgangers. Daar wilde ik als bisschop op reageren en dat heb ik gedaan in mijn brief."

De aanleiding van uw brief is een actie tegen mensenhandel. Daar kunt u toch moeilijk iets op tegen hebben?

"Ik ben ook helemaal niet tegen acties tegen mensenhandel. Maar de afgelopen jaren zijn er in onze kerk in Amsterdam regelmatig getuigenissen te horen van christenen uit de Filippijnen die geen papieren hebben. Die zijn soms hartverscheurend. Ze worden opgepakt, een paar uur vastgezet en dan weer vrijgelaten. Er zijn er nogal wat, die geen papieren hebben. Vergis je niet, de halve economie van Amsterdam-Zuid draait op de illegale thuishulp. Mensen maken maar wat graag gebruik van hun diensten. Ik zou ook wel willen dat

De afgelopen weken was de politie gericht op zoek naar 'illegalen'. Marechaussees op Schiphol. Foto ANP Lex van Lieshout

hoor zelf van mensen dat ze bang zijn opgepakt te worden."

Hoe merkt u dat?

"Dat vertellen ze aan me. De Filippijnse parochie heeft ook contact met mensen van stichting Migrante, die opkomt voor migranten in Europa. Die weten natuurlijk nog veel meer over deze problemen dan ik."

In uw briefschrijft u dat mensen worden ondersteund met gebed en onderdak. Wat wordt er concreet gedaan?

"Er is een bijzaal van de kerk ter beschikking is gesteld om mensen op te vangen, even op adem te laten komen en troost te zoeken. Ik weet niet of er mensen gebruik van

dat je door illegaal hier te verblijven een halve crimineel bent, verzwakt iemands positie."

Afgelopen week werd duidelijk dat er bij controle van zeventig prostituees inderdaad in 10 gevallen aanwijzingen voor mensenhandel waren. Dat lijkt het nut van zo'n operatie juist te onderstrepen. Ik vraag me af of je daar zo'n Europese actie voor nodig hebt. De Amsterdamse politie weet zelf wel wat er op de Wallen gebeurt."

U legt in uw brief een verband met de gelijkenis van de koning die bruiloftsgasten uitnodigt. Wat heeft dat met deze problemen te maken?

"Ik heb dat verband gelegd omdat we dat gedeelte in alle kerken lezen op die zondag. Het gaat erom dat de Koning die een bruilofsmaal voorbereidt, mensen van de kruispunten op straat uitnodigt omdat ze ook bij het feest horen. Het Evangelie nodigt ruimer uit dan wij vaak geneigd zijn te doen. Maar het is natuurlijk gevaarlijk om een Bijbeltekst op de actualiteit toe te passen. Nu kwam het echter wel goed uit."

U bent ook betrokken bij de Raad van Kerken. Staan zij ook achter uw brief?

"Ik heb hem op persoonlijke titel geschreven. Maar ik kan me niet voorstellen dat iemand bezwaar maakt tegen die brief. Het moest snel, anders had ik wel overleg gepleegd. We zijn als Oud-Katholieke kerken een kleine kerk, dus we

Ongedocumenteerden

Schattingen over het aantal ongedocumenteerden lopen sterk uiteen; er zouden er zo'n 100.000 in Nederland verblijven. Sinds 2011 is illegaal verblijf strafbaar in Nederland. Nederland sluit jaarlijks zo'n 10.000 mensen zonder papieren op, becijferde Amnesty International. In de praktijk volgt voor slechts ongeveer de helft van de illegalen uitzetting. Organisaties als Vluchtelingenwerk Nederland zijn tegen het strafbaar maken van illegaal verblijf, zoals dat sinds 2011 in Nederland geldt. Het leidt tot rechtsongelijkheid, vergroot de kans op criminalisering van illegalen en is minder effectief dan andere middelen om illegaal verblijf terug te dringen.

Ongedocumenteerden ofwel 'illegalen' zijn mensen wiens verblijfsvergunning is verlopen, uitgeprocedeerde asielzoekers, buitenlandse vrouwen met kinderen die door hun (Nederlandse) partner zijn weggestuurd voordat ze recht kregen op een onafhankelijke verblijfsvergunning, slachtoffers van mensenhandel die geen aangifte hebben kunnen doen, staatlozen die niet kunnen terugkeren naar het land van geboorte, familieleden van migranten die zorg behoeven en die in het herkomstland niet kunnen krijgen.

werken zoveel mogelijk samen."

De politieactie die u bekritiseert is geïnitieerd door Italië, dat veel geld kwijt is aan illegale immigratie. Hoe moet Nederland daar dan op reageren?

"Ik ben geen Frans Timmermans, ik heb niet zomaar een antwoord in zes talen paraat. Laten we wel zijn, het is een gigantisch probleem. Het heeft met ongelijke verdeling van rijkdom wereldwijd te maken. Nederland heeft als opdracht democratische structuren

en onderwijs ter plekke te stimuleren. Dat kan helpen de migratie te verminderen. Ontwikkelingshulp is natuurlijk niet altijd effectief geweest. Maar je hebt desondanks wel de verplichting om je daarmee bezig te blijven houden."

Nels Fahner

'Het Evangelie nodigt ruimer uit dan wij vaak geneigd zijn te doen'

iedereen papieren had. Maar de realiteit is helaas anders. Mijn instelling is: Wie hier op de deur klopt, mag ik mijn hulp niet weigeren. Je bent zelf vreemdeling in Egypte geweest, zegt de tora. Daar kun je niet zomaar aan voorbijgaan."

Het gaat u dus om de bescherming van de 'gewone illegalen' die een soort bijvangst zouden zijn bij de strijd tegen criminelen. Hoe groot is die groep?

"Daar durf ik niks over te zeggen. Ik

hebben gemaakt, maar de mogelijkheid was er. Dat helpt vaak al iets. En we hebben in de Oud-katholieke Kerk op zondag gebeden voor de mensen die geen papieren hebben."

In de brief spreekt u de vrees uit dat deze actie onschuldige mensen kwetsbaarder maakt dan ze al zijn. Hoe bedoelt u dat?

"Ze zijn kwetsbaar, omdat ze van huis en haard verdreven zijn. Ze hebben minder rechten. Te stellen